

[Breckmann]

Danmark kun er ét og køber ca. 17 pct. af vor eksport, og så er der desuden mange mindre markeder. Men når vi så ser på Færøernes import minus skibe, så er vi tvunget til at købe, kunne jeg have sagt, over 80 pct. af vore forbrugsvarer og tjenester fra Danmark. Dette er delvis et resultat af vor lille samfundsstørrelse og delvis af vor egen ugedighed og manglende handelsteknik. Det betyder uden tvivl store ekstraudgifter for Færøerne og stor fortjeneste til Danmark i jeres ellers handelsbalancevanskelige år. Så hvis man fra dansk side vil hjælpe os med at nedtrappe jeres statsudgifter til os, så mangler der blot i de kommende år – hvem det end lykkes at repræsentere vore respektive politiske interesser – at genoprette den kostbare og grufuldte belastende koloniale arv, som efter bloktilskuddets indførelse er den færøske økonomis største belastning, men vel også vor største udfordring.

Ellefsen (V):

Det kan næppe undre nogen, når jeg fortæller, at behandlingen og vedtagelsen af forslaget til den danske finanslov har stor interesse på Færøerne og har ganske stor betydning for den færøske økonomi. Jeg har tænkt mig at stemme for lovforslaget.

I går og i dag har man også i Færøernes Lagting debatteret forslag til den færøske finanslov for 1987. I det sidste år har statsministerens rådgivende udvalg vedrørende Færøerne udsendt den ene dommedagsprofe ti værre end den anden. Efter min opfattelse råbte udvalget for højt for tidligt. Gør man det, risikerer man at have mistet stemmeføringen eller i det mindste evnen til at virke overbevisende, når man har mest brug for den.

Under alle omstændigheder er problematikken lidt anderledes på Færøerne end i Danmark. Efter 1-2 års forløb lykkedes det i første halvdel af 1980'erne landsstyret under ledelse af Sambandspartiet at vende et årligt underskud på landskasseregnskabet, det færøske statsregnskab, til et overskud. Samtidig blev der foretaget ekstraordinært store produktive private investeringer, hvilket i første omgang medførte en meget stor stigning i nettoudlandsgælden. Disse investeringer har sammen med en i mange henseender gunstig udvikling medført store indtægtsstigninger

såvel for private som for erhvervene og dermed også for den færøske landskasse.

Hvis det nuværende Landsstyre ved fremsættelsen af finanslovforslaget for 1987 benyttede de samme indtægtskriterier, som man benyttede i tidligere år, ville finansloven på trods af betydelige udgiftsstigninger udvise et overskud på næsten 400 mill. kr. inklusive en vis indtægtsstigning fra told- og afgiftsforhø jelser.

Et spørgsmål, som for tiden i ganske væsentlig grad optager sindene på Færøerne, er de forhandlinger, som har været ført mellem regeringen og landsstyret om reguleringer i statens andel af udgifterne på Færøerne. Så vidt som den almindelige færing er orienteret, er der opnået enighed mellem den danske regering og det færøske landsstyre om indførelsen af et bloktilskudssystem i stedet for den hidtil gældende refusionsordning. Den nye bloktilskudsordning vil påvirke samarbejdet mellem Danmark og Færøerne. Dels vil det påvirke beløbsstørrelsen i fremtidige danske finanslove, dels vil det på andre og mere fundamentale måder øve indflydelse på det fremtidige samarbejde inden for rigsfællesskabet.

Regeringen og landsstyret er efter det oplyste fuldstændig enige om principperne i den nye ordning, men man forhandler dog stadig om en engangsydelse i forbindelse med overgangen til det nye system.

På mig virker det påfaldende, for ikke at sig direkte underligt, at de færøske forhandlere, som alle mere eller mindre går ind for større uafhængighed og en snarlig løsrivelse fra Danmark, udfolder en tilsyneladende stor energi på at vride et engangsbeløb på nogle få gange 10 mill. kr. ekstra ud af den danske stat, inden man går over til det nye tilskudssystem.

Forleden dag blev det oplyst i den færøske radioavis, at statens andel i udgifterne på Færøerne fremover vil blive reguleret efter de samme regler som statens tilskud til de danske kommuner.

Som det er regeringen bekendt, går mit parti, Sambandspartiet, ikke ind for den nu åbenbart reelt færdigforhandlede bloktilskudsordning. På den anden side bøjer vi os selvfølgelig for resultater af direkte forhandlinger mellem den danske regering og et politisk flertal på Færøerne. Der er flere årsager